

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om forsikringsordning for kunstnere.

Af Søren Søndergaard (EL) og Keld Albrechtsen (EL).

(Fremsat 6/12 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg vil godt starte behandlingen af dette punkt på dagsordenen med at sige til forslagsstillerne, at jeg er uendelig enig i det ønske, der ligger bag forslaget, nemlig bestræbelsen for at forbedre kunstnernes økonomiske og sociale situation. Det var faktisk også det, vi meget principielt gjorde under det forrige punkt på dagsordenen.

Helt ideelt ville det naturligvis være, hvis kunstnerne uden videre kunne leve af deres kunst og den ophavsret, de har i forbindelse med den, men sådan har tilværelsen vist aldrig været for kunstnerne på noget tidspunkt. Eksemplerne på fremragende kunstnere, der har måttet leve kummerligt, mens de var i live, er desværre mange. Berømmelse og penge er for mange blevet noget, der er kommet efter livet her på Jorden – det gælder både inden for musikkens, billedkunstens og litteraturens verden – og det kan vi naturligvis ikke stille os til-fredse med.

Jeg siger det for at markere et markant misforhold mellem det åndelige behov og det udbytte, som samfundet som helhed har af kunsten, og det kontante udbytte, som bliver kunstnerne, specielt billedkunstnerne, til del, når de har skabt den kunst, som vi som samfund og som mennesker ikke kan være foruden.

Kunsten vil efter min mening aldrig kunne klare sig alene på de frie markedsvilkår – når man ser bort fra et ganske lille og eksklusivt antal kunstnere. Derfor handler kulturpolitik bl.a. også om at arbejde imod markedskræfterne, og jeg sagde imod: Det handler om at have mod til at arbejde imod!

Når man taler om en social sikring af kunstnerne, er det vel først og fremmest de skabende kunstnere, der menes, og det er også disse, der som små selvstændige erhvervsdrivende påkalder sig interesse i dette forslag.

De udøvende, bl.a. musikere og skuespillere, har som andre lønmodtagere mulighed for at forsikre sig imod arbejdsløshed. De har til gengæld andre vanskeligheder, hvor der ikke ser ud til at være nogen særlig nøje sammenhæng – og det skal jeg da beklage – mellem arbejdsløshedsforsikringen og skattereglerne; men også det vil der jo kunne findes politiske løsninger på.

Så trods den meget store sympati for tanken bag Enhedslistens forslag må jeg sige, at jeg ikke tror, at det er præcis ad denne vej, vi skal løse de skabende kunstneres problemer. Det er vel også derfor, debatten om, hvordan vi sikrer kunstnernes sociale og økonomiske vilkår, har bølget frem og tilbage både her i Tinget og uden for Tinget i årtier, kunne man næsten sige.

Kulturministeriet har i årenes løb udfoldet mange – også ganske succesrige – bestræbelser for at finde løsninger via det eksisterende arbejdsløshedssystem. Men det har gennem årene vist sig ikke at være den endelige farbare vej.

Kunstnerne mangler såmænd ikke arbejde, men de mangler indtægter for deres arbejde. Det er svært for mange – nok simpelt hen umuligt – at leve af at lave billeder, keramik, bøger, eller hvad det nu måtte være.

Jeg vil derfor med nogen beklagelse afvise det konkrete forslag, som det her er udformet. Men jeg vil gerne tilføje nogle bemærkninger om de kulturpolitiske initiativer af forskellig art, som Kulturministeriet har taget over for de skabende kunstnere – initiativerne retter sig især mod de billedkunstnere, som ikke er tilgodeset ved anden særlovgivning – man kan kalde det selvros; lad det så være. Men den buket indeholder også nye initiativer, som hele kunstnerstanden kan have nytte af, dvs. en informationsindsats om kunstnerbeskatning og en statistisk undersøgelse af kunstnernes indtægtsforhold.

Informationsindsatsen har været længe undervejs; det må indrømmes. Men det skal også siges, at kunstnernes organisationer har ønsket at blive direkte inddraget i arbejdet, og det går ikke helt så hurtigt som så mange andre ting; en sådan proces tager tid. Men jeg tror, vi er kommet godt i gang med projektet, og jeg håber og tror, at vi kan nå til vejs ende i løbet af dette forår, og det samme gør bl.a. Dansk Kunstnerråd, med hvem vi forhandler.

Den informationspublikation, som vi gerne vil lave, henvender sig både til kunstnerne og til de lokale ligningsmyndigheder, når det gælder skatteforholdene, og den vil være parat til offentliggørelse ganske snart.